На вершині Олімпу сидів на своєму троні цар богів Зевс і оглядав землю, що лежала далеко внизу. Глибоко задумався він того ранку, бо мав настановити звірам царя. Вибрати з-поміж них треба справді гідного, а в такій справі легко схибити.

Сонце в безмежній тиші поволі випливало на блакитний небозвід, обливаючи золотом обличчя наймудрішого з безсмертних. І коли підбилось воно високо-високо, Зевс ударив об скелю своїм довгим блискучим скіпетром. Тої ж миті з'явився перед ним Гермес[1].

— Я до твоїх велінь, батьку! — каже.

— Оце думав я, Гермесе, кого настановити царем звірів.

— І кого ж ти вибрав? Певне, лева?

— Ні. Цар повинен відзначатися не тільки силою. Йому потрібні ясний розум та кмітливість; хто їх не має — той не державець. А сильним звірам часом бракує і того, й того. Спершу я завагався поміж силою й розумом, але вибрав друге. Лев, якого ти згадав, Гермесе, окрім зубів та пазурів, не має нічого. Звичайно, ними він може багато чого зробити, але не все, що треба. Тому розум часом, перемагає силу, а владарює завжди краще. Отак розваживши, хочу я настановити царем лиса. Що ти на це скажеш, Гермесе?

— Твій розум ясніший, ніж у будь-кого з безсмертних і смертних,— відповів той.— Як ти зробиш, так і буде мудро.

— Але ж маю я сумнів, Гермесе. Здається мені — лис дуже лихий. А тому хочу впевнитися, що він за один. Хочу подивитися, чи покине він свої витівки тепер, коли йому випадає така честь. Адже бути повелителем — річ не проста. Що робить він, те роблять і підданці. Тим-то й покликав я тебе, Гермесе.

— Наказуй, Зевсе!

— Спустися на землю й сповісти всім звірам мій рішенець. І звели їм зібратися завтра в полі — буде коронація царя. Я теж спущуся — пересвідчитись, чи правильно вибрав, а чи ні.

Блискавкою помчав Зевсів гонець на землю сповіщати його волю.

Взавтра на широке поле зійшлися всі звірі, великі й малі, дикі й свійські — чекали на свого царя. Зевс і собі спустився з Олімпу і став під крислатим деревом, невидимий нікому.

Невдовзі вдалині показалася величезна колісниця, що посувалася повільно-повільно. Тягли її вовк, лев, кінь і корова. Коли колісниця наблизилася, на ній побачили горду постать лиса. Очі йому палали. Він уже уявляв, як сам Зевс поставить його перед усіма звірами, як покладе йому на голову корону й зведе на уквітчаний трон. І стане він царем звірів, і будуть законом для них його слово й бажання.

"Зараз мене вшановуватимуть всі звірі! — думав лис.— Хіба міг я, лис, бодай подумати, що мене поставлять на осяйну колісницю, яку везтиме лев... Та й вовк би не посмів так про себе подумати... Хіба що кінь та корова — бо вони споконвіку мали себе за поважних осіб".

В цю мить Зевс пустив з-під дерева на край дороги курча. Ніхто його не помітив.

Аж ось курча впало в око лисові. Вмить забув цар, хто він є і де він є, забув про трон та корону, плигонув з колісниці й шасть до курчати!

— Оце пощастило! — вигукнув він.— І як тільки це курча тут опинилося, мені на превелику радість!

Тоді Зевс вийшов з-за дерева. І такий він був гнівний, що, глянувши на нього, всі звірі скам'яніли, мов мармурові статуї.

— Облиш курча, лисе! — загримів бог.— Йди собі геть, щоб не бачили тебе мої очі! Я хотів тобі вручити царство, бо мав тебе за розумного і сподівався, що віднині, коли тобі випадає така доля, ти покинеш свої давні звички. Ба ні! Який ти був, такий і лишився. Тож не бути тобі царем поміж звірів!

Огорнувся розгніваний Зевс хмарою й зник.

[1] Гермес — в грецькій міфології бог отар, пізніше — посланець богів, бог торгівлі, покровитель мандрівників, гімнастів.